

חכמת שלמה

תורות על פרשת שבוע של ר' שלמה קרליבך

ידידים יקרים!

כולכם יודעים שאם אתה רוצה שהשי"ת יעשה לך דבר מיוחד- מחוץ לטבע, ממקום גבוה בשמים, צריך לנדור על עצמו שיעשה מעשה טוב לכבוד ה' יתברך, לפי הקבלה, כל פעם שמגיע ליהודי צרה, הוא צריך לקבל על עצמו לעשות משהו טוב, מחוץ לטבע שלו, כמו יעקב אבינו, שיקבל על עצמו לעשות משהו לא טבעי לכבוד ה' יתברך, והטעם של זה העניין, כיון שאני עושה דבר מעל הטבע שלי, אני במובן מסוים, במקום מעל הטבע, מעל הצמצומים.

ואם הייתי ראב"ד, הייתי פוסק שכל אחד שעושה ניתוח, או שהוא בסכנה, צריך לקבל על עצמו קבלה טובה למעלה מטבעו, וה' ירפא אותו.

ר' נחמן היה חולה מאוד, וקיבל על עצמו עשרה נדרים ביום, וכל יום חשבו שזה היום האחרון לחיו, ותלמידיו שהיו לידו קיבלו על עצמם כל רגע קבלה טובה, וככה הוא המשיך לחיות תקופה ארוכה, מוסיף רבי נחמן ואומר תעשה נדר רק ליום אחד, או לתקופה קצרה, כי אתה לא יודע מה יהיה אח"כ, לכן תנדור רק לזמן קצר.

ועכשיו אני רוצה לומר לכם דבר עמוק מאוד! כל סדר התגלות ה' בעולם הזה, זה ע"י אורות וכלים, כל העולם הזה הוא אור וכלים, לקבל את האור של הקב"ה. וכשאתה מלמד אנשים תורה, אז הדיבור שלך הוא האור, והתלמידים ששומעים הם הכלי, שמכנסים בו את אור ה', וכן באדם יש גוף ונשמה, הגוף הוא כלי של הנשמה, והנשמה היא האור.

וזה העניין בדר כלל אצל חולה, שאם הגוף של האדם לא מרגיש טוב, זה אומר שהכלי(הגוף), לא באחדות, עם האור (הנשמה). ולכן הגוף משובש ולא מתפקד רגיל, כי בשביל לקבל את אור הנשמה, צריך שהכלי יהיה מתוקן ונקי, כמו שלא שמים יין משובח בתוך חביות של דגים, ולא שמים עוגה יפה בשקית של זבל, כך את הנשמה שהיא אור גדול של טהרה וקדושה, צריכה שהכלי שלה יהיה נקי וטהור, ולכן תדעו בדרך כלל שאדם חולה ח"ו,

הוא צריך לנקות את הכלי שלו היינו את גופו, וברגע שהחולה נודר נדר לה', הוא מקדש ומטהר את גופו, מאוד ומחזיר אותו לשלמות כמו שהיה בהתחלה. כמו שאדם רואה עני בשוק שמבקש צדקה והוא רוצה לתת לו דולר, ופתאום נכנסת לו מחשבה טובה לשנייה שייתן חמשה דולר, המחשבה הזאת מטהרת ומקדשת את גופו לגמרי. כמו שמסופר על ר' ליבלע איגר, שראה עני, ומכנסיו היו קרועות, ר' ליבלע החליף איתו מכנסים, ולבש את מכנסיו הקרועות, ראה זאת הרבי מקאצק ואמר על ר' ליבלע שהוא יהיה אור שיאיר לכל העולם, וכן היה. כך הנדר אפילו שזה רגע ממש קצר, זה מגביה אותך למקום גבוה ביותר.

ועכשיו נכנס לעמקן של דברים, ראשי תבות של נדר- נון, דר.

נון – מדרגת חמשים של שער בינה. דר- מלשון דירה.

נסביר את דברנו, שער החמשיים של בינה היא המדרגה העליונה של בינה, דהיינו לדעת שיש בורא ומנהיג לעולם בכל רגע.

ויש אנשים שמאמנים שיש בורא לעולם, אבל הידיעה הזאת נשארת אצלם בידיעה ולא לוקחים את זה לעומק הפנימיות, הינו להוריד למעשים, וזה החיסרון הגדול שלנו שיש לנו הרבה ידיעות אבל הם נשארים בדעת ולא יורדים למעשים. על זה מרמז לנו הלשון דר, שצריך שידור בתוכנו, רק אז מתקים עניינו של הנדר שאנחנו מקבלים על עצמנו שידור ממש בתוך פנימיותנו.

וכן תמיד שאדם חולה חייב לנדור שיקבל משהו טוב לכבוד הקב"ה, ועל ידי זה, יתחברו הכלי והאור, ברגע שהם עובדים ביחד האדם ממש חי, ויכול לרפאות את עצמו.

לאומת זה, יש את עבודת הצדיק, שאדם מגיע לצדיק לבקש ברכה על צרה או על חולי שיש לו, הצדיק מקבל על עצמו את הייסורים של היהודי, וזה מסירות נפש ממש של הצדיק, מסופר על אשתו של 'היהודי הקדוש', שלא תמיד, נתנה רשות להגיע לבעלה-'היהודי הקדוש'.

האדם הפשוט אם הוא רוצה עצה להתרפות, ינדור נדר של קבלה טובה, למשל – בנתינת צדקה לא ייתן רק מעשר מכספו, אלא ייתן הרבה יותר, ועל ידי השינוי הזה, ה' יתברך ייתן לו, שנוי גדול שלא בדרך הטבע והוא יבריא

והרבה חסדים חשבו שהיא לא נוהגת נכון, וכעסו בלבם עליה, אבל הם טעו, שר' שמחה בונים מפישסחה הספיד את אשתו של 'היהודי' כך סיפר: של 'היהודי הקדוש' היה אהבת ישראל גדולה ועצומה, בזמן שהיה מגיע אליו חולה, תמיד קיבל את החולי הזה על עצמו. וכן הגיע אליו אדם ששלשתי ילדיו היו בסכנה גדולה, והיהודי לקח את על עצמו, ושלשתי ילדיו של היהודי מתו, לכן אשתו הצדקת הרגישה שכבר אין כח לצדיק לסבול את כל הסבל של כל היהודים, היא סגרה קצת את הבית ולא נתנה לכל אחד עם צרות להיכנס לבעלה- 'היהודי הקדוש'.

זה עבודת הצדיקים, שאין להם שום חולי וצער מעצמם, אלא כל הצרות זה צרות של עם ישראל, אבל האדם הפשוט אם הוא רוצה עצה להתרפות, ינדור נדר של קבלה טובה, למשל- בנתינת צדקה לא ייתן רק מעשר מכספו, אלא ייתן הרבה יותר, ועל ידי השינוי הזה, ה' יתברך ייתן לו, שנוי גדול שלא בדרך הטבע והוא יבריא, וכן אחרי שקיבלנו את התורה בהר סיני, עשינו את חטא העגל, איך יכול להיות שחטאנו אחרי קבלת התורה? אתם יודעים מדוע? מפני שלא הכנסנו את קבלת התורה לעומק הלב, שלא הכנסנו לכלי שלנו את האור לעומק שלנו. כמו שהגמרא אומרת על גב- אפילו שגונב הוא מאמין שיש בורא לעולם, רק הביעה שלו שהוא אינו מכניס את זה מספיק לעומק הלב. וכן אנו צרכים להכניס בעומק הלב שלנו שיש בורא לעולם, ועל ידי שנכניס, לתוך לבנו עמוק, את מציאות ה' בעולם, לא נעשה בכלל חטאים, ונזכה לביאת משיח צדקנו, ובנין בית המקדש אמן כן יהיה רצון!

סיפור נשמה

שסיפר ר' שלמה קרליבך

הכל יודעים שהרב הקדוש רבי נחום מטשרנבול, זכותו תגן עלינו, היה מוסר נפשו על איסוף כסף לצדקה. הוא היה מכתת את רגלו בדרכים, לא לאות, בקיץ ובחורף. שום מכשול לא עצר בעדו. אך לא מיד השיג, רבי נחום את דבקותו השלמה במצוה הקדושה הזאת. ובכן זה הסיפור: פעם כשהיה צעיר, אמר לו הבעל שם טוב הקדוש: 'נחום! בכפר פלוני יש עשר כלות עניות. אני זקוק לעשרת אלפים רבולים כדאי להשיא אותן'. החליט רבי נחום ללכת לברודי, עיר גדולה בפולין שהיו בה כמה וכמה בעלי בתים עשירים. הוא היה בטוח שתוך כמה ימים יצליח לאסוף את הכסף שביקש רבו. אבל הפעם, משום מה, זה היה ממש קשה. אחרי ששהה בברודי כשבועים, אסף בקושי חמישים רבולים. במר ליבו יצא ר' נחום את העיר, והלך לפוש מעט מתחת לאילן שבצידי הדרך. הוא הרגיש צורך לשפוח את שיחו לפני ה'. הוא רצה להתנקות מהתסכול שקנין בו. וכך אמר ר' נחום: 'ריבנו של עולם! לו הייתי בא הנה כדי לעשות כסף לעצמי, אני מבין- אתה יכול לעזור לי ואתה יכול לא לעזור לי. אתה בטח יודע מה טוב. אבל לא למעני אני עובד, ריבנו של עולם! לא בשביל עצמי באתי לברודי, אלא בשביל כלות עניות שאני אפילו לא מכיר. חוץ מזה הלוא שלחו של הבעל שם טוב אני! אז למה לא עזרת לי? תסלח לי, ריבנו של עולם, אבל הלב שלי מתמלא כעס. הילדים שלי רעבים, ובמקום לדאוג להם, אני מכתת את רגלי בדרכים לשוא!'

ופתאום התפרץ: 'דע לך, ריבנו של עולם, אני חוזר הביתה! הלוא אמרו חז"ל: חייך קודמים! החיים של הילדים שלי קודמים!' ר' נחום היה שבור. הוא לא רצה לכעוס, רק לנקות את הלב. וההתפרצות הזאת פתאום...הוא חשב שהוא כבר מעל זה....

עמד ר' נחום לקום כשפתאום ראה שני שוטרים מתקרבים, והם אווזים זאיזה ייד'לה. ולמרבה הפלא, היהודי הזה מלא שמחה! נדמה שהוא אפילו מזמזם איזה ניגון.... התפעל ר' נחום ואמר לעצמו: אני חופשי ויושב ובוכה, והיהודי הזה שנתפס בידי גויים קורן משמחה! והוא החל קצת להתבייש.... כשחלפו לידו שאל ר' נחום את האביר: 'מי אתה, יהודי יקר, ועל מה נתפסת? השוטרים עצרו לרגע, והיידלה השיב: 'אתה לא מכיר אותי אני הגנב הכי מפורסם בברודי!' 'תסלח לי, אני לא מברודי', אמר ר' נחום. 'הייתי שם רק כמה ימים ולא זכיתי לפגוש אותך. אך אמור לי מויש'לה: אם אתה גנב כל כך מיומן, איך הצליחו לתפוס אותך?' 'תשמע', אמר מויש'לה, 'אלה הם סיכוני המקצוע. גם הגנב הכי מיומן נתפס לפעמים'. אמר לו ר' נחום: 'מויש'לה, אתה עומד לשבת בכלא לכמה שנים! לטובתך אני אומר לך: אני מקווה שלמדת את הלקח, וכשתצא מהכלא תפסיק לגנוב.' צוחק מויש'לה בפה מלא, נעץ את עניניו בר' נחום ואמר: 'אתה יודע מה פירוש יהודי? יהודי הוא מישהו שלעולם לא מפסיק את מה הנשתחיל!' ר' נחום קלט את המסר.... הוא חזר העירה מלא שמחה ואמונה, ותוך כמה ימים אסף את כל עשרת הרבולים. וכשבסוף הביא את הכסף למז'יבוז, אמר לו השעל שם טוב: 'נו נחום, איך נראה אליהו הנביא בדמות גנב שאווזים בו שני שוטרים?'

הודפס ונערך ע"י נתנאל גואלמן משיחה מאתר 'הפצה של קשר': kesher01@gmail.com

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com, 054-8140220 (נתנאל)

תודה רבה ליוסף שמשון הס על העזרה בעיצוב, שה' יברך אותו ויפתח לו את שערי הלב שערי קדושה ושערי תורה לעולמים!